

STOCKHOLMS TINGSRÄTT
Patent- och marknadsdomstolen

PROTOKOLL
2017-10-11
Handläggning i
Stockholm

Aktbilaga
Mål nr
PMT 12460-17

Handläggning i parternas utevaro

RÄTTEN

Rådsmannen , även protokollförare

PARTER

Kärande

Konsumentombudsmannen
Box 48
651 02 Karlstad

Svarande

1. Nextjet Sverige AB, 556736-9201
Box 240
190 47 Stockholm-Arlanda

2.

3.

SAKEN

Överträdelse av marknadsföringslagstiftningen; nu fråga om interimistiskt vitesförbud, omedelbart beslut

Konsumentombudsmannen (KO) har, såvitt nu är aktuellt, yrkat att Patent- och marknadsdomstolen

1) ska förbjuda Nextjet Sverige AB, vid äventyr av vite, att vid marknadsföring av flygresor påstå eller ge intryck av att NextJet Aktiebolag har vidtagit de åtgärder som krävs för att bolaget ska återfå sin permanenta operativa licens, om så inte är fallet,

Dok.Id 1779732

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 8307 104 20 Stockholm	Rådhuset, Scheelegatan 7	08- 561 654 70 E-post: stockholmstingsratt@dom.se www.stockholmstingsratt.se	08- 561 650 05	måndag – fredag 08:00–16:00

2) ska ålägga Nextjet Sverige AB, vid äventyr av vite, att vid försäljning av flygbiljetter som sker på Nextjet Sverige ABs webbplats lämna klar, tydlig och framträdande information om att NextJet Aktiebolag för närvarande inte får genomföra flygningar efter den 17 november 2017,

3) ska förbjuda Nextjet Sverige AB, vid äventyr av vite, att vid marknadsföring av flygresor som ska utföras av NextJet Aktiebolag använda påståendet ”det kan komma att vara annan operatör än Nextjet som utför flygningen/flygningarna” eller andra liknande påståenden och

4) ska förbjuda respektive ålägga var och en av _____ och _____, vid äventyr av vite, att medverka till den marknadsföring som avses i yrkande 1-3

Vidare har KO framställt yrkande 1-4 interimistiskt samt, efter att talan väckts, också begärt att beslut ska meddelas utan att motparten har fått tillfälle att yttra sig eftersom det föreligger fara i dröjsmål.

Efter genomgång av handlingarna i målet meddelar Patent- och marknadsdomstolen följande

BESLUT

Skäl

Rättsliga utgångspunkter

Enligt 5 § marknadsföringslagen (2008:486), MFL, ska marknadsföring stämma överens med god marknadsföringssed. Enligt 10 § MFL får en näringsidkare vid marknadsföring inte använda sig av felaktiga påståenden eller andra framställningar som är vilseledande i fråga om näringsidkarens egen eller någon annans näringsverksamhet. Enligt 6 § MFL är marknadsföring som strider mot god marknadsförings-

sed att anse som otillbörlig om den i märkbar mån påverkar eller sannolikt påverkar mottagarens förmåga att fatta ett välgrundat affärsbeslut. Vidare är enligt 8 § MFL marknadsföring som är vilseledande enligt 10 § MFL att anse som otillbörlig om den påverkar eller sannolikt påverkar mottagarens förmåga att fatta ett välgrundat affärsbeslut (det s.k. transaktionstestet).

En näringsidkare vars marknadsföring är otillbörlig får enligt 23 § MFL förbjudas att fortsätta med denna eller någon annan liknande åtgärd. Ett sådant förbud får enligt samma bestämmelse även meddelas en anställd hos näringsidkaren, någon annan som handlar på näringsidkarens vägnar eller var och en som i övrigt väsentligt har bidragit till marknadsföringen.

Enligt 24 § MFL får en näringsidkare som vid sin marknadsföring låter bli att lämna väsentlig information åläggas att lämna sådan information. Ett sådant åläggande får enligt samma bestämmelse även meddelas en anställd hos näringsidkaren eller någon annan som handlar på näringsidkarens vägnar.

Enligt 26 § MFL ska ett förbud eller ett åläggande förenas med vite, om det inte av särskilda skäl är obehövligt. Ett förbud eller ett åläggande får enligt 27 § MFL meddelas att gälla tills vidare om käranden visar sannolika skäl för sin talan och det skäligen att befaras att svaranden genom att vidta eller låta bli att vidta en viss handling minskar betydelsen av ett förbud. Av 27 § MFL framgår att bestämmelserna i 15 kap. 5 § andra-fjärde styckena samt 6 och 8 §§ rättegångsbalken gäller för vitesförbud och åläggande vid vite.

För att ett interimistiskt vitesförbud och åläggande vid vite enligt MFL ska kunna meddelas krävs också att en proportionalitetsbedömning görs som innebär en avvägning mellan kärandens och svarandens intressen. Huvudregeln enligt 15 kap. 5 § tredje stycket rättegångsbalken är att ett yrkande om interimistiskt vitesförbud och/eller åläggande inte får bifallas utan att motparten har beretts tillfälle att yttra sig.

Är det fara i dröjsmål får dock rätten omedelbart bevilja åtgärden att gälla till dess annat förordnas.

Staten behöver inte ställa säkerhet för den skada som kan tillfogas svaranden (15 kap. 6 § rättegångsbalken).

Sannolika skäl?

Av utredningen i målet framgår bl.a. följande. Nextjet Sverige AB bedriver passagerartrafik. Nextjet Sverige AB äger samtliga aktier i NextJet Aktiebolag. NextJet Aktiebolag bedriver flygproduktion åt bolag som flyger i linjetrafik samt charterflyg inrikes och utrikes. Nextjet Sverige AB är NextJet Aktiebolags främsta kund. Samtliga Nextjet Sverige ABs flygningar utförs av NextJet Aktiebolag.

Den 18 augusti 2017 återkallade Transportstyrelsen NextJet Aktiebolags operativa licens, dvs. den licens som krävs för att utföra lufttransporter av passagerare inom gemenskapen enligt artikel 3 i Europaparlamentets och Rådets förordning (EG) nr 1008/2008 om gemensamma regler för tillhandahållande av lufttrafik i gemenskapen. Transportstyrelsen utfärdade samma dag en tidsbegränsad operativ licens med giltighetstid till och med den 17 november 2017.

Nextjet Sverige AB ägs av bl.a. [redacted] och Oy Herrfors AB
[redacted] är [redacted] i bolaget. [redacted] är [redacted] i
bolaget och [redacted].

KO har i huvudsak gjort gällande följande.

att Nextjet Sverige AB den 25 augusti 2017 på sin webbplats, samt i ett pressmeddelande som publicerats på webbplatsen, påstått att NextJet har vidtagit de åtgärder som krävs för att bolaget ska återfå sin permanenta operativa licens. Enligt

KO är påståendet felaktigt och vilseledande i strid med 10 § MFL. Eftersom transaktionstestet enligt 8 § MFL är uppfyllt är marknadsföringen otillbörlig.

att Nextjet Sverige AB reservationslöst marknadsför avgångar efter licensens utgångsdatum och därmed underlåter att informera konsumenter om att NextJet Aktiebolag inte innehar en giltig operativ licens att bedriva flygning efter den 17 november 2017. Enligt KO innebär detta ett vilseledande utlämnande av väsentlig information i strid med 10 § tredje stycket MFL. Eftersom transaktionstestet enligt 8 § MFL är uppfyllt är marknadsföringen otillbörlig.

att Nextjet Sverige AB vid marknadsföring på sin webbplats genom försäljning av biljetter till flygningar som ska utföras av NextJet Aktiebolag har påstått att ”det kan komma att vara annan operatör än Nextjet som utför flygningen/flygningarna”. Enligt KO strider påståendet mot artikel 11 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 2111/2005 om upprättande av en gemenskapsförteckning över alla lufttrafikföretag som förbjudits att bedriva verksamhet inom gemenskapen och om information till flygpassagerare om vilket lufttrafikföretag som utför viss flygning. Därmed strider också påståendet mot lagstridighetsprincipen och är därmed inte förenligt med god marknadsföringssed enligt 5 § MFL. Eftersom transaktionstestet enligt 6 § MFL är uppfyllt är marknadsföringen otillbörlig, samt att

att personliga vitesförbud- och ålägganden ska riktas mot [] och [] enligt 23 och 24 §§ MFL. KO har därvid anfört att

[] haft vetskap om att pressmeddelandet skickades ut samt har haft faktisk och rättslig möjlighet att förändra Nextjet Sverige ABs marknadsföring så att korrekt information tillhandahålls. När det gäller [] har KO gjort gällande att 23 och 24 §§ punkterna 1 och 2 i respektive bestämmelse är tillämpliga. För [] menar KO att det är punkten 2 i nämnda bestämmelser som är tillämpliga.

Patent- och marknadsdomstolen finner att genom vad som hittills har framkommit KO får anses ha visat sannolika skäl för att ett förbud enligt yrkande 1 och ett åläggande enligt yrkande 2 kommer att meddelas.

Domstolen finner dock inte att KO har visat sannolika skäl för sin talan såvitt avser yrkande 3.

När det gäller KO:s yrkande om personliga vitesförbud och ålägganden för [redacted] och [redacted] (yrkande 4) anser domstolen att utredningen hittills inte ger tillräckligt stöd för att [redacted] och [redacted] tagit aktiv del av utformningen av den påtalade marknadsföringen eller beslutat om dess innehåll. Mot denna bakgrund finner domstolen att KO inte har visat sannolika skäl för sin talan såvitt avser yrkande 4.

Kan det skäligen befaras att svaranden genom att vidta eller låta bli att vidta en viss handling minskar betydelsen av ett förbud eller åläggande?

KO har anfört att om NextJet Aktiebolag inte lyckas förlänga den operativa licensen bortom den 17 november 2017 föreligger det hög risk för konkurs för bolaget. Eftersom Nextjet Sverige AB:s försäljning av flygresor direkt på bolagets webbplats utgör köp av reguljär resa omfattas resan inte av resegarantilagen (1972:204). Därmed riskerar konsumenter som köper flygresorna där att stå utan transport och förlora hela värdet av biljetten. Den potentiella konsumentskadan är betydande.

Patent- och marknadsdomstolen finner att det skäligen kan befaras att Nextjet Sverige AB genom att vidta eller låta bli att vidta en viss handling minskar betydelsen av ett förbud och/eller ett åläggande som kan komma att meddelas i ett slutligt avgörande.

Fara i dröjsmål?

KO har gjort gällande att det föreligger en konkret fara i dröjsmål, och därvid anfört i huvudsak följande. KO har haft kontakt med ombud för Nextjet Sverige AB efter att talan väcktes. Innebörden av kontakterna var att Nextjet Sverige AB inte skulle bestrida KO:s talan. Vidare diskuteras justeringar av marknadsföringen. Ombudet skulle efter kontakt med Nextjet Sverige AB återkomma till KO. KO har dock inte hört något från ombudet efter den 2 oktober 2017. Den 3 oktober 2017 framkom det uppgifter i branschtidningen Travel News att SAS har sagt upp sitt codeshareavtal med Nextjet, vilket försvårar bolagets ekonomiska situation ytterligare. Stämning har utfärdats med föreläggande för svarandena att yttra sig inom 14 dagar från delgivning. Detta är för lång tid med hänsyn till den korta tid som återstår till den 17 november 2017 samt att svarandena ännu inte är delgivna.

Mot bakgrund av vad KO har anfört, och vid en avvägning mellan parternas motstående intressen, finner Patent- och marknadsdomstolen att det föreligger fara i dröjsmål. Det finns enligt domstolen därför skäl att meddela interimistiskt vitesförbud och åläggande vid vite utan att Nextjet Sverige AB har beretts tillfälle att yttra sig. Beslutet ska därför meddelas omedelbart.

Säkerhet

Eftersom KO är en statlig myndighet krävs inte att säkerhet ställs för åtgärderna.

Vite

Det saknas enligt domstolen skäl att frångå huvudregeln att förbud och åläggande enligt MFL ska förenas med vite. Vitet ska bestämmas till 500 000 kr.

Slut

1) Patent- och marknadsdomstolen förbjuder, för tiden till dess målet slutligt har avgjorts eller annat har beslutats, Nextjet Sverige AB vid vite om 500 000 kr att vid marknadsföring av flygresor påstå eller ge intryck av att NextJet Aktiebolag har vidtagit de åtgärder som krävs för att NextJet Aktiebolag ska återfå sin permanenta operativa licens, om så inte är fallet.

2) Patent- och marknadsdomstolen ålägger, för tiden till dess målet slutligt har avgjorts eller annat har beslutats, Nextjet Sverige AB, vid vite om 500 000 kr att vid försäljning av flygbiljetter som sker på Nextjet Sverige AB:s webbplats lämna klar, tydlig och framträdande information om att NextJet Aktiebolag för närvarande inte får genomföra flygningar efter den 17 november 2017.

3. Patent- och marknadsdomstolen avslår KO:s övriga interimistiska yrkanden.

Patent- och marknadsdomstolen kan komma att pröva frågan om interimistiskt förbud på nytt efter det att Nextjet Sverige AB har beretts tillfälle att inkomma med yttrande över yrkandet om interimistiskt förbud.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se [bilaga 1](#) (DV 434 PMD)

Beslutet får överklagas särskilt. Ett överklagande, ställt till Patent- och marknadsöverdomstolen, ska ha kommit in till Patent- och marknadsdomstolen senast tre veckor från delfående av beslutet. Prövningstillstånd krävs.

Som ovan,

Ylva Averstén

SVERIGES DOMSTOLAR

ANVISNING FÖR ÖVERKLAGANDE - BESLUT UNDER RÄTTEGÅNG (prövningstillstånd krävs)

Den som vill överklaga Patent- och marknadsdomstolens beslut ska göra detta skriftligen.

Skrivelsen ska skickas eller lämnas till Patent- och marknadsdomstolen. Överklagandet prövas av Patent- och marknadsöverdomstolen.

Överklagandet ska ha kommit in till Patent- och marknadsdomstolen **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i Patent- och marknadsöverdomstolen fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Patent- och marknadsöverdomstolen lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som Patent- och marknadsdomstolen har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som Patent- och marknadsdomstolen har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står Patent- och marknadsdomstolens avgörande fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till Patent- och marknadsöverdomstolen varför klaganden anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla uppgifter om

1. det beslut som överklagas med angivande av Patent- och marknadsdomstolen samt dag och nummer för beslutet,
2. parternas namn och hemvist och om möjligt deras postadresser, yrken, personnummer och telefonnummer, varvid parterna benämns klagande respektive motpart,
3. den ändring av Patent- och marknadsdomstolens beslut som klaganden vill få till stånd,
4. grunderna (skälen) för överklagandet,
5. de omständigheter som åberopas till stöd för att prövningstillstånd ska meddelas, samt
6. de bevis som åberopas och vad som ska styrkas med varje bevis.

Skriftliga bevis som inte lagts fram tidigare ska ges in samtidigt med överklagandet.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans/hennes ombud.

Ytterligare upplysningar lämnas av Patent- och marknadsdomstolen. Adress och telefonnummer finns på första sidan av beslutet.

Om ni tidigare informerats om att förenklad delgivning kan komma att användas med er i målet/ärendet, kan sådant delgivningssätt också komma att användas med er i högre instanser om någon överklagar avgörandet dit.